

UCHWAŁA NR 0150/XIX/416/04

RADY MIASTA TYCHY

z dnia 29 kwietnia 2004 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008.**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r o samorządzie powiatowym (Dz.01.142.1592 z późn. zm.), w związku z art. 35 a ust.1, pkt.1, ustawy z dnia 9 października 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.97.123.776 z późn. zm.) na wniosek Prezydenta Miasta, po zaopiniowaniu przez Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Komisję Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych, Komisję Kultury Sportu i Turystyki i Komisję Infrastruktury Miejskiej i Ochrony Środowiska,

Rada Miasta Tychy uchwała:

§ 1

Przyjąć „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Odpowiedzialnym za wykonanie uchwały jest Prezydent Miasta Tychy.

§ 3

Traci moc uchwała nr 0150/776/2001 Rady Miasta Tychy z dnia 20 grudnia 2001 roku w sprawie przyjęcia samorządowego pn. "Przestrzeń bez granic - program adaptacji miasta do równoprawnego życia wszystkich mieszkańców (w tym osób niepełnosprawnych).

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miasta Tychy

Barbara Konieczna

Uzasadnienie:
(Uchwała Nr 0150/ XIX /416/2004)

art. 35 a ust.1, pkt.1, ustawy z dnia 9 października 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 1997 r. Nr 123 poz. 776 z późn.zm) nakłada na powiaty obowiązek opracowywania i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Załącznik do Uchwały nr 0150/ XIX /416/2004

Rady Miasta Tychy, z dnia 29 kwietnia 2004 r.

TYCHY

POWIATOWY
progr **m**

działań na rzecz osób niepełnosprawnych
na lata 2004-2008

Tychy, 2004

RADA MIASTA TYCHY

Spis treści

	Str.
I. Wprowadzenie.....	3
II. Dotychczasowe osiągnięcia tyskich samorządów w zakresie przystosowania miasta do potrzeb osób niepełnosprawnych.....	3
III. Podstawy opracowania Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2008.....	3
IV. Podmioty odpowiedzialne i uczestniczące w realizacji programu	4
V. Cel strategiczny i priorytety Programu.....	4
VI. Ewaluacja i kontrola.....	5
VII. Opis działań.....	5
1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych.....	5
1.1. Utworzenie i powołanie wielozadaniowego Ośrodka Integracyjnego.....	5
1.2. Organizowanie Pikniku Integracyjnego	6
1.3. Organizowanie Balu Integracyjnego dla dzieci i młodzieży.....	6
2. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej.....	7
2.1. Opracowanie i prowadzenie programów wychowawczo - edukacyjnych.....	7
2.2. Utworzenie i prowadzenie Centrum Wolontariatu.....	7
2.3. Prowadzenie cyklicznych kampanii informacyjnych.....	8
3. Opieka medyczna i rehabilitacja.....	8
3.1. Utworzenie i prowadzenie Punktu Wczesnej Interwencji.....	8
3.2. Prowadzenie programów edukacyjno - rehabilitacyjnych.....	9
3.3. Organizowanie Świątecznych Warsztatów Terapeutycznych.....	9
4. Dostępność miasta	10
4.1. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej	10
4.2. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach mieszkalnych.....	12
4.3. Zwiększenie dostępności urządzeń komunikacyjnych.....	12
4.4. Zwiększenie dostępności środków transportu miejskiego.....	13
4.5. Likwidacja barier transportowych.....	13
4.6. Utworzenie powszechnie dostępnej bazy danych	14
5. Edukacja.....	14
5.1. Prowadzenie stałej diagnozy potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży.....	15
5.2. Wspieranie kształcenia dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej	15
5.3. Prowadzenie specjalistycznych szkoleń nauczycieli.....	15
6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	16
6.1. Wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy	16
6.2. Przystosowanie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego.....	17
6.3. Opracowanie i rozpowszechnianie informatorów.....	17
6.4. Utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej.....	18
7. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu.....	18
7.1. Prowadzenie świetlic terapeutycznych.....	18
7.2. Utworzenie mieszkań chronionych	19
8. Kultura.....	19
8.1. Organizowanie Przeglądu Zespołów Artystycznych Szkół Specjalnych.....	19
8.2. Organizowanie Festiwalu Piosenki Letniej i Twórczości Niepełnosprawnych.....	20
8.3. Organizowania Spotkania Integracyjnego w Ogrodzie.....	20
9. Sport i rekreacja.....	21
9.1. Organizowanie Tyskiej Spartakiady Integracyjnej.....	21
9.2. Organizowanie Integracyjnego Festynu Sportowo - Rekreacyjnego.....	21
9.3. Organizowanie Regionalnego Mityngu w Biegach Przełajowych.....	22

I. Wprowadzenie

Osoby niepełnosprawne napotykać na wiele barier w życiu codziennym, które związane są z niedostosowaniem architektonicznym budynków mieszkalnych oraz instytucji użyteczności publicznej, brakiem społecznej akceptacji, jak również z barierami społecznymi i psychologicznymi.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych powinna być zorientowana przede wszystkim na zasadę normalizacji życia tej grupy osób w celu minimalizowania skutków niepełnosprawności, wyrównywania nieuzasadnionych różnic socjalnych, tworzenia możliwości funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego, umożliwiających ich pełną integrację ze społeczeństwem.

Zadania te są realizowane przez instytucje administracji rządowej, wojewódzkiej powiatowej i gminnej, a także przez organizacje pozarządowe.

Tylko szeroka współpraca wszystkich zainteresowanych podmiotów umożliwi pełniejsze i skuteczne rozwiązywanie problemów tej grupy społecznej.

II. Dotychczasowe działania tyeskiego samorządu w zakresie przystosowania miasta do potrzeb osób niepełnosprawnych

Niniejszy Program na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, jest kolejnym, począwszy od 1991 roku, programem działań podejmowanych przez władze samorządowe miasta Tychy, zmierzającym do zwiększenia dostępności środowiska miejskiego i integracji osób niepełnosprawnych.

Do największych osiągnięć w zakresie szeroko pojętego przystosowania środowiska miejskiego do potrzeb osób niepełnosprawnych należy:

- likwidacja barier architektonicznych w wielu obiektach użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta poprzez zamontowanie dźwigów, budowę pochylni, montaż poręczy, przystosowanie sanitariatów, remont drzwi wejściowych,
- przystosowanie Teatru Małego do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- likwidacja barier architektonicznych w części placówek bibliotecznych na terenie miasta, podjęcie działań umożliwiających korzystanie z księgozbioru osobom niedowidzącym i niewidzącym poprzez tzw. „książkę mówioną”,
- sukcesywna likwidacja barier architektonicznych na chodnikach, ciągach pieszych,
- stosowanie sygnalizacji akustycznej na przejściach dla pieszych z sygnalizacją świetlną,
- zakup autobusów niskopodłogowych,
- opracowanie „Inwentaryzacji urbanistycznej Miasta Tychy w zakresie dostępności obiektów usługowych i komunikacji dla osób niepełnosprawnych”, w ramach której opracowano również mapy dostępności poszczególnych dzielnic i osiedli.

Należy również podkreślić, iż w 1995 roku miasto Tychy, jako jedno z pierwszych, przystąpiło do Porozumienia Miast bez Barier, którego celem była realizacja idei budowy miast dostępnych dla wszystkich mieszkańców, w tym w szczególności dla osób o ograniczonej sprawności fizycznej.

III. Podstawy opracowania „Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 –2008”

Podstawą do opracowania niniejszego "Programu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2008", zwanego dalej Programem, jest znowelizowana ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z dnia 9 października 1997 r. z późn. zm.), na mocy której do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja zgodnych ze strategią rozwoju województwa, powiatowych programów na rzecz osób niepełnosprawnych (art. 35 a, ust.1 pkt 1).

Niniejszy program odpowiada założeniom "Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2015" i jest związany z realizacją priorytetu B: „Umacnianie solidarności i więzi międzyludzkich, poprawa stanu zdrowia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców”, a także będących jego integralną częścią celów strategicznych:
C (3) – „Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej”,
C (5) – „Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu”,

C (7) – „Wzmocnienie trwałości rodziny, wspieranie jej rozwoju, wyrównywanie szans różnych typów rodzin, a także aktywizacja i integracja społeczności lokalnych na rzecz wzmocnienia rodzin”.

Program jest również przełożeniem celów strategicznych na konkretne działania ujęte w priorytecie B Strategii Rozwoju Miasta „Tychy 2013”, określonym jako „Rozwój społeczeństwa informacyjnego i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania marginalizacji i izolacji społecznej.

Ponadto podstawą Programu są założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 1996 - 2005, gdzie wyodrębniono cel 16 – „Stworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym włączenie się lub całkowity powrót do czynnego życia”, jak również Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, podjęta uchwałą sejmiku RP w dniu 1 sierpnia 1997 r., która podkreśla prawo osób niepełnosprawnych do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

Program wpisuje się w założenia „Narodowego Planu Rozwoju 2004 –2006”. W ramach osi „Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia” realizowane są działania, które wynikają bezpośrednio z polityki społecznej i edukacyjnej Rządu oraz polityki Unii Europejskiej i koncentrują się m.in. na Priorytecie 1: „Aktywna polityka rynku pracy i integracji zawodowej i społecznej”, w ramach którego realizowane jest Działanie 1.4: „Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych”. Celem tego działania jest poprawa poziomu przygotowania zawodowego i możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych (w szczególności osób zaliczonych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności) oraz tworzenie nowych i doskonalenie dotychczasowych instrumentów zwiększających możliwości osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

W programie zapisano także zadania ujęte w „Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Tychy na lata 2003 - 2007”, przyjętej Uchwałą nr 0150/VIII/153/2003 Rady Miasta Tychy z dnia 24 kwietnia 2003 r.

IV. Podmioty odpowiedzialne i uczestniczące w realizacji Programu

(w nawiasach podano skrót, stosowane w dalszej części Programu)

A. Jednostki organizacyjne Urzędu Miasta i spółki prawa handlowego:

1. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia (SWZ),
  2. Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich (GRE),
  3. Wydział Informacji, Promocji i Współpracy z Zagranicą (PPW),
  4. Wydział Gospodarki Lokalowej (IGL),
  5. Wydział Realizacji Inwestycji (IRI)
  6. Wydział Komunikacji (IKM)
  7. Miejski Zarząd Oświaty (MZO),
  8. Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy (SOSW)
  9. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna (PPP)
  10. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS),
  11. Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych (MZBM),
  12. Powiatowy Urząd Pracy (PUP),
  13. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (PZON)
  14. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR),
  15. Miejskie Centrum Kultury (MCK),
  16. Miejski Zarząd Komunikacji (MZK),
  12. Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. (PKM),
  13. Tyskie Linie Trolejbusowe Sp. z o.o. (TLT),
  14. Miejski Zarząd Ulic i Mostów (MZUiM).
- B. Organizacje pozarządowe, zajmujące się problematyką osób niepełnosprawnych (NGO)
- C. Pracodawcy lokalnego rynku pracy, zatrudniający osoby niepełnosprawne
- D. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych
- E. Pełnomocnik Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych

V. Cel strategiczny i priorytety Programu:

Strategicznym celem Programu jest:

Pełna integracja społeczna osób niepełnosprawnych ze środowiskiem oraz kształtowanie wizerunku Tychów jako miasta otwartego dla wszystkich.

Do Programu przyjęto następujące priorytety:

1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych
2. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej
3. Opieka medyczna i rehabilitacja
4. Dostępność miasta
5. Edukacja
6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych
7. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu
8. Kultura
9. Sport i rekreacja

VI. Ewaluacja i kontrola

W zakresie merytoryczno - finansowym realizacja Programu będzie podlegać systematycznej kontroli przez właściwe jednostki organizacyjne Urzędu Miasta oraz podmioty odpowiedzialne za realizację działań, które w terminie do dnia 31 stycznia po zakończeniu realizacji kolejnego roku Programu będą składać stosowne sprawozdania Pełnomocnikowi Prezydenta do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja Programu w zakresie zgodności działań przyjętych w Programie z faktycznym wykonaniem będzie każdego roku oceniana przez Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych, składającą się z przedstawicieli samorządu oraz organizacji wspierających osoby niepełnosprawne.

Wnioski Rady będą uwzględniane w ewentualnych nowelizacjach oraz kolejnych edycjach Programu.

VII. Opis działań

1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne jako pełnoprawni obywatele mają prawo do życia w środowisku wolnym od wszelkich barier funkcjonalnych, komunikacyjnych i społecznych, uniemożliwiających normalne i godne życie.

Pobudzenie osób niepełnosprawnych do aktywnego życia społecznego oraz wzrost świadomości na temat możliwości realizacji własnych potrzeb sprzyjają integracji społecznej osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.

1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych

1.1. Utworzenie i prowadzenie wielozadaniowego Ośrodka Integracyjnego
---

Cel działania:

stworzenie miejsca spotkań osób niepełnosprawnych jako przyjaznego środowiska dostępnego dla wszystkich osób niepełnosprawnych o każdym rodzaju niepełnosprawności,

Opis działania:

utworzenie wielozadaniowego Ośrodka Integracyjnego, podejmującego różnego rodzaju inicjatywy z zakresu kultury, edukacji, informacji, rozrywki, a także doradztwa prawnego, psychologicznego, pomocy społecznej a w tym organizowanie specjalistycznych szkoleń i warsztatów, wystaw promujących dorobek osób niepełnosprawnych, spotkań integracyjnych i tematycznych zajęć grupowych, inicjowanie tworzenia środowiskowego wsparcia, zgodnie z zapotrzebowaniem; proponowana lokalizacja: SOSW.

Szacunkowe nakłady:

w 2004 roku: - 16 400 zł, w latach 2005 - 2008 - rocznie 15 200 zł

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta, środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty:

zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, prowadzącej do poprawy ich funkcjonowania społecznego, zainicjowanie wsparcia i współpracy organizacji pozarządowych, działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych

1.2. Organizowanie Pikniku Integracyjnego

Cel działania

włączenie niepełnosprawnych dzieci w aktywne i kreatywne spędzanie czasu wolnego wraz z rodzicami

Opis działania

organizowanie cyklicznych imprez, wiosennej i jesiennej z bogatym programem artystycznym i zabawami ruchowymi, z udziałem dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców

Szacunkowe nakłady

9 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet miasta, NGO, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty

poznanie wspólnej pracy i zabawy w duchu tolerancji i integracji, poznanie przez rodziców dzieci niepełnosprawnych prostych zabaw - do wykorzystania w pracy z dzieckiem, nawiązanie kontaktów społecznych

1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych

8.3. Organizowanie Balu Integracyjnego dla dzieci i młodzieży
---

Cel działania

integracja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z dziećmi zdrowymi

Opis działania

organizowanie corocznego balu kostiumowego

Szacunkowe nakłady

5 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet MDK nr 1, PFRON

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MZO, MDK nr 1

Oczekiwane rezultaty

zapewnienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej nowych wrażeń i przeżyć, jakich nie doświadczają na co dzień

2. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej

Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat potrzeb i praw osób niepełnosprawnych oraz systematyczna zmiana postaw i nastawienia osób pełnosprawnych do ludzi dotkniętych niepełnosprawnością, stanowi podstawę integracji społecznej osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym, pozwala na przełamywanie barier społecznych związanych z niewiedzą i uprzedzeniami oraz stwarza możliwość wyrównania szans wszystkich mieszkańców.

2. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej
--

2.1. Opracowanie i wdrożenie programów wychowawczo-edukacyjnych
---

Cel działania:

kształtowanie właściwych postaw i zachowań wobec osób niepełnosprawnych, sprzyjających integracji oraz upowszechnianie idei wolontariatu wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych

Opis działania:

opracowanie i prowadzenie atrakcyjnych, odpowiednio dostosowanych programów wychowawczo - edukacyjnych we wszystkich typach tyskich placówek oświatowych we współpracy z NGO

Szacunkowe nakłady:

bez nakładów finansowych

Planowane źródła finansowania:

w ramach wynagrodzenia nauczycieli i wychowawców

Przewidywany termin realizacji:

2005 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

MZO, tyskie placówki oświatowe w ramach bieżącej pracy przy współpracy z NGO

Oczekiwane rezultaty:

zwiększenie akceptacji i demokracji w tyskich szkołach, zainicjowanie partnerskiej współpracy, pozyskanie wolontariuszy

2. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej
--

2.2. Utworzenie i prowadzenie Centrum Wolontariatu
--

Cel działania:

udzielenie wsparcia środowisku osób niepełnosprawnych oraz placówkom pomocowym, sprawującym opiekę nad osobami niepełnosprawnymi

Opis działania:

utworzenie i prowadzenie Centrum Wolontariatu, gromadzącego dane o zapotrzebowaniu na wolontariuszy, prowadzącego szkolenie wolontariuszy zaangażowanych w proces rehabilitacji społecznej i leczniczej osób niepełnosprawnych a także w rozwiązywanie innych problemów społecznych, współorganizującego kampanie informacyjno-promocyjne wpływające na zmianę postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych oraz pozyskanie wolontariuszy,

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008

współpracującego z tyskimi placówkami wspierającymi osoby niepełnosprawne, NGO i MZO, proponowana lokalizacja: SOSW

Szacunkowe nakłady:

w 2004 r. 3 600 zł, latach 2005 - 2008: rocznie 7 200 zł

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta, zewnętrzne źródła finansowania

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty:

pozyskanie i przygotowanie odpowiednio przeszkolonych wolontariuszy

2. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej
--

2.3. Organizowanie cyklicznych kampanii informacyjno-edukacyjnych
---

Cel działania:

systematyczne uwrażliwienie, zwiększanie tolerancji oraz podniesienie poziomu akceptacji i wiedzy tyskiej społeczności na temat problematyki związanej z niepełnosprawnością,

Opis działania:

prowadzenie kampanii kierowanych do całej społeczności miasta z udziałem placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, lokalnych mediów itd.

Szacunkowe nakłady:

6 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta

Przewidywany termin realizacji:

2005 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

PPW, MZO, NGO

Oczekiwane rezultaty:

ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizowania problemów osób niepełnosprawnych, zmiana postaw wobec osób niepełnosprawnych

3. Opieka medyczna i rehabilitacja

Każdy rodzaj niepełnosprawności powoduje bolesne i często dramatyczne skutki dla osoby dotkniętej niepełnosprawnością i jej rodziny. W takim przypadku niezbędna jest profesjonalna pomoc w rozwiązywaniu problemów kryzysowych, podjęcie właściwej rehabilitacji oraz wsparcie psychologiczne

3. Opieka medyczna i rehabilitacja

3.1. Utworzenie i prowadzenie Punktu Wczesnej Interwencji

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008

Cel działania:

tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych, wczesne diagnozowanie zaburzeń rozwojowych dziecka (diagnoza medyczna, psychologiczna, logopedyczna, diagnoza uszkodzeń narządów ruchu)

Opis działania:

utworzenie placówki konsultacyjno - diagnostycznej, udzielającej specjalistycznych konsultacji oraz wsparcia psychologicznego rodzicom niepełnosprawnych dzieci, proponowana lokalizacja: SOSW

Szacunkowe nakłady:

12 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta, zewnętrzne źródła finansowania

Przewidywany termin realizacji:

2005 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty:

wsparcie rodziców dziecka niepełnosprawnego w podejmowaniu działań usprawniających oraz programowanie kompleksowej rehabilitacji w zakresie rozwoju psycho – ruchowego dzieci w możliwie najwcześniejszym okresie ich życia

3. Opieka medyczna i rehabilitacja

3.2. Prowadzenie programów edukacyjno-rehabilitacyjnych

Cel działania:

udostępnienie osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania z rehabilitacji usprawniającej, w szczególności tym osobom, które ze względu na brak środków i możliwości nie mogą wyjechać do pozamiejscowego ośrodka rehabilitacyjnego

Opis działania:

prowadzenie programów diagnostyczno -edukacyjno - rehabilitacyjnych dla osób o różnym rodzaju niepełnosprawności

Szacunkowe nakłady:

14 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji:

2005 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty:

podtrzymanie sprawności osób niepełnosprawnych na możliwie najlepszym poziomie

3. Opieka medyczna i rehabilitacja

3.3. Organizowanie Świątecznych Warsztatów Terapeutycznych
--

Cel działania:

prowadzenie terapii zajęciowej dla dzieci z różnymi dysfunkcjami realizujących nauczanie w domu, wspólne wykonywanie zadań, uczenie pracy w grupie, integracja środowiska, kreatywne spędzanie czasu

Opis działania:

prowadzenie dwa razy w roku w okresie świąt warsztatów integracyjno - terapeutycznych, a w tym wykonywanie prac z gipsu, kartek świątecznych, stroików, origami, połączone z wystawą prac

Szacunkowe nakłady:

6 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania:

środki własne, budżet miasta, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty:

nawiązanie kontaktów rówieśniczych, aktywne spędzanie czasu, utrzymanie na optymalnym poziomie kondycji psychicznej dzieci niepełnosprawnych

4. Dostępność miasta

Podstawowym elementem wyrównywania szans osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia społecznego jest udostępnianie środowiska fizycznego oraz wprowadzanie rozwiązań ułatwiających dostęp do środków miejskiego transportu zbiorowego oraz informacji. Bariery architektoniczne, urbanistyczne, transportowe, w komunikowaniu się i techniczne są najistotniejszymi ograniczeniami, uniemożliwiającymi osobom niepełnosprawnym korzystanie z przysługującego im prawa do pełnego życia i zaspokajania swoich potrzeb.

Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do możliwości korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne oraz likwidacja niedogodności związanych z przemieszczaniem się środkami miejskiej komunikacji są szansą na zwiększenie aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych i dojazd do miejsc zatrudnienia, instytucji użyteczności publicznej i innych obiektów, a tym samym samodzielną egzystencję.

Z uwagi na istniejącą niedostępność placówek oświatowych na terenie miasta i liczne utrudnienia, za priorytetowe należy również uznać podjęcie działań na rzecz stworzenia osobom niepełnosprawnym warunków nauki wspólnie z pełnosprawnymi rówieśnikami, co pozwoli na zwiększenie możliwości osiągnięcia pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Ułatwienie dostępu do informacji oraz stworzenie odpowiedniej bazy danych jest natomiast narzędziem umożliwiającym osobom niepełnosprawnym wzajemne komunikowanie się oraz dostęp do informacji o instytucjach zajmujących się problematyką niepełnosprawności. W związku z tym, system informacji powinien być prowadzony przez jak największą liczbę instytucji i organizacji zaangażowanych w działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. Dostępność miasta

4.1. Zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej

Cel działania:

likwidacja barier architektonicznych i dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008

Opis działań:

a) przystosowanie budynków placówek oświatowych:

- budowa podjazdów, pochylni i wejść do budynków,
- montaż wind, podnośników, dźwigów i platform schodowych,
- dostosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,

potrzeby poszczególnych placówek oświatowych będą rozpatrywane i planowane na etapie sporządzania kolejnych edycji Wieloletniego Programu Inwestycyjnego.

Realizacja powyższych zadań możliwa jest również w ramach uchwały w sprawie lokalnych inicjatyw, polegającej na współfinansowaniu przedsięwzięć przez inicjatora (np. Radę Rodziców) i przez Urząd Miasta.

Przyjęto, że możliwe jest wprowadzenie zmian do powyższego zestawienia zadań bądź jego uzupełnianie, wynikające z bieżących potrzeb oraz limitów środków finansowych przeznaczonych na inwestycje i remonty w kolejnych latach.

b) przystosowanie budynku Urzędu Miasta:

- montaż windy zewnętrznej w budynku (dźwig osobowy, hydrauliczny),
- montaż drzwi automatycznie otwieranych w Biurze Paszportów,
- montaż podnośnika schodowego wyposażonego w platformę lub krzesła schodowego z dostępem bezpośrednio z poziomu terenu do Urzędu Stanu Cywilnego.

c) przystosowanie budynku Komendy Miejskiej Policji:

- modernizacji wejścia głównego do budynku, w tym budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych,
- modernizacja recepcji na parterze budynku,
- przystosowaniu toalet do potrzeb osób niepełnosprawnych.

d) przystosowanie placówek ochrony zdrowia poprzez np:

- montaż szybu windowego,

e) przystosowanie lokali użytkowych przy ul. Grota Roweckiego 42-44

- budowa podestów wejściowych.

Szacunkowe nakłady:

realizacja wymienionych zadań uzależniona jest od wygospodarowania wolnych środków na inwestycje w budżecie miasta, a w tym:

- a) przystosowanie placówek oświatowych: 600 000 zł.,
- b) przystosowanie budynku Urzędu Miejskiego: 960 000 zł, w tym dźwig osobowy 850 000 zł
- c) przystosowanie budynku Komendy Miejskiej Policji: ok. 160 000 zł
- d) przystosowanie placówek ochrony zdrowia: ok. 400 000 zł,
- e) przystosowanie lokali użytkowych przy ul. Grota Roweckiego ok. 300 000 zł.

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta, PFRON, środki finansowe przeznaczone na lokalne inicjatywy oraz Komenda Miejska Policji i MZBM

Przewidywany termin realizacji:

2005 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

Urząd Miasta Tychy – Wydział Administracyjny,

GRE – w ramach planowania zadań inwestycyjnych w kolejnych edycjach wieloletnich programów inwestycyjnych oraz realizacji uchwały w sprawie lokalnych inicjatyw, systematyczne monitorowanie możliwości uzyskania dofinansowania z PFRON.

IRI, MZBM – w ramach remontów i realizacji zadań inwestycyjnych oraz Komenda Miejska Policji

Oczekiwane rezultaty:

zapewnienie osobom niepełnosprawnym, a w szczególności osobom na wózkach inwalidzkich możliwości swobodnego i bezpiecznego poruszania się w budynkach użyteczności publicznej

4. Dostępność miasta

4.2. Likwidacja barier architektonicznych w budynkach mieszkalnych

Cel działania:

systematyczne dostosowywanie budynków mieszkalnych do niezbędnych standardów, oczekiwanych przez osoby o obniżonej sprawności fizycznej i ograniczonej swobodzie poruszania się.

Opis działania:

przewodzenie robót polegających na:

- montażu poręczy na parterach budynków mieszkalnych wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- montażu poręczy przy wejściach do klatki schodowej wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- budowie podjazdów dla wózków przy wejściach do budynków mieszkalnych,

Lokalizacja poszczególnych zadań – według potrzeb MZBM.

Szacunkowe nakłady:

koszt możliwy do określenia w każdym przypadku po opracowaniu stosownej dokumentacji

Planowane źródła finansowania:

PFRON, środki własne zainteresowanej osoby, lokalne inicjatywy inwestycyjne, budżet miasta - MZBM

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

MOPS, MZBM

Oczekiwane rezultaty:

spełnienie wymagań różnych kategorii osób niepełnosprawnych, a w szczególności osób na wózkach inwalidzkich w zakresie swobodnego i bezpiecznego poruszania się w budynkach mieszkalnych

4. Dostępność miasta

4.3. Zwiększenie dostępności urządzeń komunikacyjnych

Cel działania:

- zapewnienie dostępności komunikacji miejskiej dla osób niepełnosprawnych poprzez odpowiednią informację, oznakowanie i wyposażenie przystanków,
- likwidacja barier architektonicznych zewnętrznych, związanych bezpośrednio z rozwiązaniami komunikacyjnymi, to jest komunikacją pieszą, drogową i urządzeniami towarzyszącymi,
- stosowanie urządzeń ułatwiających korzystanie z przejść dla pieszych, chodników, ciągów pieszych i parkingów

Opis działania:

- wykonanie projektu oraz przebudowa przystanków autobusowych w ciągu komunikacyjnym ul. Budowlanych i al. Niepodległości,
- odpowiednie wyposażenie przystanków w urządzenia, odpowiadające potrzebom osób niepełnosprawnych,
- przygotowanie rozkładów jazdy, uwzględniających istotne informacje dla osób niepełnosprawnych (w tym dostępność autobusów i przebieg tras, na których można skorzystać z autobusów niskopodłogowych),
- modernizacja skrzyżowań z montażem sygnalizacji dźwiękowej na przejściach dla pieszych, posiadających sygnalizację świetlną,
- likwidacja krawężników i zróżnicowanie nawierzchni na przejściach dla pieszych w głównych ciągach komunikacyjnych miasta,

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008

- oznakowanie miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych.

Szacunkowe nakłady:

koszt każdej inwestycji i remontu będzie możliwy do określenia po przyjęciu zakresu rzeczowego i opracowaniu stosownej dokumentacji technicznej

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta – MZK, MZUiM,

Przewidywany termin realizacji:

2005-2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

MZK, MZUiM, IKM

GRE – w zakresie planowania poszczególnych zadań inwestycyjnych w ramach kolejnych edycji Wieloletnich Programów Inwestycyjnych.

Oczekiwane rezultaty:

przystosowanie przystanków komunikacji miejskiej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz likwidacja barier architektonicznych na ciągach komunikacji pieszej, stworzenie spójnego systemu transportowego, przyjaznego dla osób niepełnosprawnych, skuteczna likwidacja barier i utrudnień na ciągach pieszych.

4. Dostępność miasta

4.4. Zwiększenie dostępności środków komunikacji miejskiej
--

Cel działania:

likwidacja barier transportowych oraz zwiększenie ilości miejsc przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych,

Opis działania

- sukcesywna wymiana pojazdów „starszej” generacji wysokopodłogowych bez udogodnień, na autobusy niskopodłogowe oraz wprowadzenie do eksploatacji czterech trolejbusów niskopodłogowych na liniach A,B,C i D, umożliwiające obsługę pasażerów z ograniczeniami ruchowymi, w tym również na wózkach inwalidzkich
- uwzględnienie w warunkach specyfikacji przetargu na wybór przewoźnika kryterium posiadania taboru dostosowanego dla osób niepełnosprawnych

Zestawienie przewidywanych nakładów

rok 2004 - zakup 10 autobusów 8 065 000 oraz 1 trolejbusu 1 100 000 zł,

rok 2005 - zakup 10 autobusów 8 195 000 zł,

rok 2006 - zakup 10 autobusów 8 000 000 zł i 1 trolejbusu 1 100 000 zł,

rok 2007 - zakup 10 autobusów 8 000 000 zł i 1 trolejbusu 1 100 000 zł,

rok 2008 - zakup 10 autobusów 8 000 000 zł i 1 trolejbusu 1 100 000 zł,

Planowane źródła finansowania:

wkład własny PKM, TLT, WFOŚiGW , BOŚ, PFRON

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

MZK, PKM oraz TLT

Oczekiwane rezultaty:

umożliwienie samodzielnego korzystania z usług komunikacji publicznej w sposób zaplanowany

4. Dostępność miasta

4.5. Likwidacja barier transportowych

Cel działania:

zapewnienie podopiecznym lokalnych placówek wsparcia i rehabilitacji transportu do ośrodków kultury, sportu, edukacji itp., niezależnego od środków komunikacji miejskiej

Opis działania:

zakupienie dwóch odpowiednio dostosowanych mikrobusów

Szacunkowe nakłady

200 000 zł.

planowane źródła finansowania:

PFRON, środki własne NGO

Przewidywany termin realizacji:

2005 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

NGO

Oczekiwane rezultaty:

umożliwienie osobom niepełnosprawnym łatwego dostępu do uczestniczenia we wszystkich obszarach życia społecznego

4. Dostępność miasta

4.6. Utworzenie powszechnie dostępnej bazy danych

Cel działania:

udostępnienie informacji ważnych dla osób niepełnosprawnych, zawierających niezbędne informacje dla ogółu zainteresowanych

Opis działania:

utworzenie powszechnie dostępnej bazy danych uaktualnianej na bieżąco, (uprawnienia, akty prawne, formy pomocy świadczone na rzecz osób niepełnosprawnych, możliwości edukacji w tyskich placówkach oświatowych, wykazy instytucji i organizacji pozarządowych, wspierających osoby niepełnosprawne) zgodnie z sugestiami i zapotrzebowaniem zainteresowanych

Szacunkowe nakłady/planowane źródła finansowania:

bez nakładów finansowych – w ramach funkcjonującego Biuletynu Informacji Publicznej

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

WPP przy współpracy z MOPS, PUP, MZO, SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty:

zapewnienie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom niezależnego dostępu do niezbędnych informacji

5. Edukacja

Wszystkie osoby niepełnosprawne mają prawo na równi z osobami pełnosprawnymi do bezpłatnej oświaty i kształcenia zgodnego z ich możliwościami i wyborem, prowadzonego przez odpowiednio przygotowanych nauczycieli. Umożliwienie dziecku niepełnosprawnemu właściwie dobranej nauki zminimalizuje skutki niepełnosprawności i zapewni ciągłość rehabilitacji społecznej oraz zawodowej.

5. Edukacja

5.1. Prowadzenie stałej diagnozy potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży
--

Cel działania:

rozpoznanie potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Opis działania:

prowadzenie stałej diagnozy potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Szacunkowe nakłady/planowane źródła finansowania:

bez nakładów finansowych – w ramach bieżącej pracy jednostek zajmujących się edukacją w mieście

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

MZO, PZON, PPP

Oczekiwane rezultaty:

zapewnienie adekwatnej do potrzeb oferty nauczania na terenie miasta

5. Edukacja

5.2 Wspieranie kształcenia dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej
---

Cel działania:

wspieranie kształcenia szczególnie uzdolnionych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz zapewnienie im możliwości zdobycia wykształcenia na poziomie wyższym

Opis działania:

przyznawanie stypendiów naukowych dla szczególnie uzdolnionej młodzieży, współpraca z wyższymi uczelniami

Szacunkowe nakłady:

5 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania:

budżet miasta, środki pozabudżetowe

Przewidywany termin realizacji:

2005-2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

MZO

Oczekiwane rezultaty:

zwiększenie szans osoby niepełnosprawnej w pozyskaniu oczekiwanego przez nią wykształcenia

5. Edukacja

5.3. Prowadzenie specjalistycznych szkoleń nauczycieli
--

Cel działania:

prowadzenie specjalistycznych szkoleń nauczycieli pracujących z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną

Opis działania:

organizowanie szkoleń specjalistycznych na podstawie rozpoznanych potrzeb w tym zakresie

Szacunkowe nakłady:

4 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania:

budżety placówek oświatowych, środki pozabudżetowe

Przewidywany termin realizacji:

2004-2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

MZO - dyrektorzy placówek oświatowych

Oczekiwane rezultaty:

pozyskanie odpowiednio przygotowanej kadry

6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne, zgodnie z Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia, w tym do pracy na otwartym rynku pracy.

Aby wzmocnić pozycję osób niepełnosprawnych na rynku pracy należy podjąć działania mające na celu szeroko pojętą aktywizację zawodową.

Podjęcie pracy, poza wymiarem ekonomicznym, posiada także wymiar społeczny, umożliwia osobie niepełnosprawnej pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym.

6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

6.1. Wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy

Cel działania

określenie potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie zmiany lub podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz potrzeb rynku pracy w celu opracowania planu szkoleń zawodowych

Opis działania

- analiza potrzeb rynku pracy w zakresie organizacji szkoleń osób niepełnosprawnych,
- badania dotyczące specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności związane z przystosowaniem ich do zatrudnienia
- szkolenia osób niepełnosprawnych mających na celu podniesienie lub zmianę kwalifikacji oraz zwiększające umiejętności w zakresie efektywnego poszukiwania pracy
- uwzględnienie osób niepełnosprawnych w programach inicjowanych przez PUP Tychy mających na celu pozyskanie dodatkowych środków finansowych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych

Szacunkowe nakłady/ Planowane źródła finansowania:

W ramach bieżącej pracy PUP lub z zewnętrznych źródeł finansowych pozyskanych na ten cel (Europejski Fundusz Społeczny)

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

PUP

Oczekiwane rezultaty:

zwiększenie zdolności osób niepełnosprawnych do uzyskania zatrudnienia

6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

6.2. Przystosowanie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego

Cel działania:

udzielanie kompleksowej pomocy bezrobotnym osobom niepełnosprawnym poszukującym pracy w uzyskaniu zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu odpowiedniego pracownika,

Opis działania:

- utworzenie w PUP Tychy stanowiska pracy obsługującego osoby niepełnosprawne
- szkolenie i warsztaty dla personelu PUP w zakresie specyfiki usług świadczonych dla osób niepełnosprawnych
- organizacja giełd pracy dla osób niepełnosprawnych,
- nawiązanie kontaktów z pracodawcami lokalnego rynku pracy zatrudniającymi osoby bezrobotne w celu znalezienia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- promocja osób niepełnosprawnych wśród potencjalnych pracodawców

Szacunkowe nakłady/Planowane źródła finansowania:

W ramach bieżącej pracy PUP Tychy ewentualnie z zewnętrznych źródeł finansowych

Przewidywany termin realizacji:

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

PUP

Oczekiwane rezultaty:

zmniejszenie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych

6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

6.3. Opracowanie i rozpowszechnianie informatorów

Cel działania:

opracowanie informatora zawierającego warunki zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz programów aktywizacji zawodowej tych osób w celu rozpropagowania pełniejszej informacji na temat możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Opis działania:

opracowanie informatora dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne jak również osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP, obejmującego podstawowe, istotne wiadomości dla zainteresowanych (uprawnienia i akty prawne, formy pomocy świadczone na rzecz osób niepełnosprawnych), a także informacje dotyczące miejsc i instytucji (adresy i telefony), w których osoby niepełnosprawne mogą znaleźć szerszy wachlarz informacji specyficznych dla określonej kategorii osób niepełnosprawnych

Szacunkowe nakłady:

w ramach bieżącego limitu środków z Funduszu Pracy przyznanego na dany rok kalendarzowy lub z zewnętrznych źródeł finansowych pozyskanych na ten cel (Europejski Fundusz Społeczny)

Planowane źródła finansowania:

Fundusz Pracy, zewnętrzne źródła finansowania (Europejski Fundusz Społeczny)

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

PUP

Oczekiwane rezultaty:

Wzrost świadomości osób niepełnosprawnych i pracodawców na temat możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych

6. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

6.4. Utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej
--

Cel działania:

zatrudnienie 30 osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności oraz przygotowanie ich do życia w otwartym środowisku poprzez rehabilitację zawodową i społeczną

Opis działania:

utworzenie i prowadzenie placówki o charakterze usługowo-gastronomicznym, produkującej posiłki dla osób bezdomnych, szkół i świetlic, prowadzącej działalność gastronomiczną dla szerokiego kręgu odbiorców, zatrudniającej osoby niepełnosprawne; proponowana lokalizacja: ul. Dąbrowskiego 33

Szacunkowe nakłady:

- w 2004 r.: 2 000 000 zł - z przeznaczeniem na utworzenie zakładu, a w tym przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych pomieszczeń produkcyjnych i przeznaczonych na rehabilitację, zakup urządzeń i sprzętu rehabilitacyjnego, wyposażenie pomieszczeń produkcyjnych oraz przygotowanie stanowisk pracy, w tym zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług, zakup surowców, materiałów i narzędzi potrzebnych do rozruchu działalności gospodarczej, zakup środków transportu
- w latach 2005 - 2008: 504 000 rocznie na bieżącą działalność

Planowane źródła finansowania:

PFRON – poprzez wojewodę – na utworzenie i rozpoczęcie działalności oraz koszty bieżącej działalności,
Urząd Miasta – udostępnienie budynku z przeznaczeniem na prowadzenie placówki

Przewidywany termin realizacji:

2004 i lata następne

Odpowiedzialny za wdrożenie działania:

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty:

podjęcie pełnego, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę indywidualnych możliwości osób niepełnosprawnych

7. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu

Polityka społeczna powinna uwzględniać wsparcie dla rodzin osób niepełnosprawnych. Dotknięcie jednego z członków rodziny niepełnosprawnością stanowi często dla całej rodziny sytuację kryzysową, co wymaga odpowiedniego systemu interwencji, stwarzającego dla osoby niepełnosprawnej i jej rodziny możliwość skorzystania z efektywnego wsparcia.

7. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu
---

7.1 Prowadzenie świetlic terapeutycznych
--

Cel działania:

objęcie profesjonalną opieką osób upośledzonych umysłowo, pozbawionych instytucjonalnej opieki, w świetlicach terapeutycznych

Opis działania

prowadzenie świetlicy terapeutycznej w godzinach popołudniowych
prowadzenie świetlicy terapeutycznej w godzinach popołudniowych

Szacunkowe nakłady

w 2004 - 100 000 zł oraz w latach 2005 - 2008 : 104 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet miasta, środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2004 -2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

SWZ, NGO

Oczekiwane rezultaty

częściowe odciążenie rodzin osób niepełnosprawnych oraz stworzenie podopiecznym szansy na nawiązanie więzi z grupą, utworzenie przy świetlicach grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin osób objętych opieką świetlic

7. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu

7.2. Utworzenie mieszkań chronionych

Cel działania

zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych

Opis działania

utworzenie mieszkań chronionych dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności

Szacunkowe nakłady

koszt możliwy do określenia w każdym przypadku po opracowaniu stosownej dokumentacji

Planowane źródła finansowania

budżet miasta, PFRON, środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2006 -2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MOPS

Oczekiwane rezultaty

usamodzielnienie oraz poprawa społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych

8. Kultura

Rehabilitacja przez kulturę i sztukę jest jedną z najbardziej efektywnych form rehabilitacji społecznej, charakteryzującej się dużym walorem terapeutycznym. Możliwość uczestniczenia osób niepełnosprawnych, niezależnie od charakteru i stopnia niepełnosprawności, w życiu kulturalnym stwarza szansę na podniesienie poziomu własnej wartości i jakości ich życia.

8. Kultura

8.1. Organizowanie Przeglądu Zespołów Artystycznych Szkół Specjalnych

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008

Cel działania

włączenie uczniów niepełnosprawnych do udziału w różnych formach aktywności pozaszkolnej takich jak: konkursy, imprezy kulturalne

Opis działania

Organizacja przeglądów i konkursów, przygotowywanie przedstawień, terapia ogólnoruchowa i psychiczna

Szacunkowe nakłady

20 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet miasta - MCK, PFRON, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MCK, MZO, SOSW, NGO

Oczekiwane rezultaty

umożliwienie przeżycia doświadczenia artystycznego i kontaktu z innym środowiskiem

8. Kultura

8.2. Organizowanie Festiwalu Piosenki Letniej i Twórczości Niepełnosprawnych
---

Cel działania

włączenie osób niepełnosprawnych do udziału w różnych formach aktywności artystycznej i kulturalnej

Opis działania

organizowanie cyklicznego przeglądu i konkursów występów scenicznych i prac plastycznych

Szacunkowe nakłady

10 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet MCK, NGO, PFRON, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MCK, NGO

Oczekiwane rezultaty

umożliwienie przeżycia doświadczenia artystycznego i nawiązania kontaktów społecznych

8. Kultura

8.3. Organizowanie Spotkania Integracyjnego w Ogrodzie

Cel działania

włączenie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w życie społeczne środowiska lokalnego i miejskiego

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008

Opis działania

organizowanie w ramach cyklicznej imprezy pokazu dorobku artystycznego osób niepełnosprawnych wraz z konkurencjami tanecznymi i rozrywkowymi z udziałem osób niepełnosprawnych ich rodzin i sympatyków tego środowiska

Szacunkowe nakłady

10 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet MCK, PFRON, NGO, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MCK, NGO

Oczekiwane rezultaty

rozbudzenie potrzeby uczestnictwa w akcjach społeczności lokalnej o charakterze społeczno-kulturalnym, nawiązanie i umocnienie kontaktów społecznych

9. Sport i rekreacja

Wspieranie działalności sportowej angażującej osoby niepełnosprawne pozwala na rozbudzenie potrzeby poprawy swojej sytuacji zdrowotnej, zwiększenie aktywności fizycznej, a także umożliwia nawiązanie kontaktów i przyjaźni.

9. Sport i rekreacja

9.1. Organizowanie Tyskiej Spartakiady Integracyjnej
--

Cel działania

włączenie osób niepełnosprawnych do udziału w różnych formach aktywności sportowej

Opis działania

organizowanie corocznej spartakiady na bazie istniejących obiektów sportowych na terenie miasta, z udziałem niepełnosprawnych sportowców z innych gmin i powiatów

Szacunkowe nakłady

10 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

środki budżetowe - MOSiR, PFRON, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MOSiR, MZO, SOSW, NGO

Oczekiwane rezultaty

rozbudzenie potrzeby uczestnictwa w kulturze fizycznej, nawiązanie kontaktów społecznych

9. Sport i rekreacja

9.2. Organizowanie Integracyjnego Festynu Sportowo – Rekreacyjnego
--

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004 - 2008

Cel działania

zaangażowanie osoby niepełnosprawnej w poprawę sytuacji zdrowotnej i społecznej

Opis działania

organizowanie cyklicznej imprezy z konkurencjami sprawnościowymi, w których wezmą udział zarówno osoby niepełnosprawne jak i zdrowe

Szacunkowe nakłady

3 000 zł rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet miasta - MOSIR, środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2005 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MOSiR, MZO, SOSW, NGO (Sekcja Olimpiad Specjalnych)

Oczekiwane rezultaty

rozbudzenie w niepełnosprawnych uczestnikach festynu potrzeby uczestnictwa w kulturze fizycznej, nawiązanie kontaktów społecznych

9. Sport i rekreacja

9.3. Organizowanie Regionalnego Mityngu w Biegach Przełajowych
---

Cel działania

włączenie osób niepełnosprawnych do udziału w różnych formach aktywności paraolimpijskiej

Opis działania

organizowanie paraolimpiady na bazie istniejących obiektów sportowych na terenie miasta z udziałem niepełnosprawnych sportowców z regionu

Szacunkowe nakłady

15 000 rocznie

Planowane źródła finansowania

budżet miasta - MOSIR, Olimpiady Specjalne Polska, NGO, PFRON, inne środki zewnętrzne

Przewidywany termin realizacji

2004 - 2008

Odpowiedzialny za wdrożenie działania

MOSIR, NGO (Sekcja Olimpiad Specjalnych)

Oczekiwane rezultaty

rozbudzenie w niepełnosprawnych uczestnikach paraolimpiady potrzeby uczestnictwa w kulturze fizycznej, nawiązanie kontaktów społecznych